

Nysa, dn. 04.06.2023

dr hab. inż. arch. Bogusław Szuba, prof. ucz.
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie
Wydział Nauk Technicznych – Architektura
Ul. Obrońców Tobruku 5
40-300 Nysa

Recenzja

osiągnięcia naukowego oraz istotnej aktywności naukowej
dra. inż. arch. Bogusława Wówrzczki, w związku z wnioskiem o przeprowadzenie
postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie
nauk inżynieryjno-technicznych w dyscyplinie architektura i urbanistyka.

Podstawa opracowania:

1. Wniosek dr inż. arch. Bogusława Wówrzczki z dnia z dnia 29.10.2022 r. o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk inżynieryjno-technicznych w dyscyplinie architektura i urbanistyka wraz z załącznikami
2. Załącznik 1. Odpis dokumentu potwierdzającego uzyskanie stopnia doktora.
3. Załącznik 2. Autoreferat.
4. Załącznik 3. Wykaz osiągnięć naukowych/artystycznych w dyscyplinie architektura i urbanistyka.
5. Załącznik 4. Dane wnioskodawcy.
6. Załącznik 5. Wykaz dorobku naukowego w DONA, oświadczenia współautorów i zaświadczenia.
7. Załącznik 6. Kopie publikacji stanowiących osiągnięcie naukowe oraz osiągnięcie twórcze.
8. Załącznik 7. Kopie wybranych prac naukowych i twórczych prac zawodowych nie wchodzących w skład osiągnięcia habilitacyjnego Wnioskodawcy.
9. Załącznik 8. Wybrane dyplomy, nagrody i wyróżnienia.
10. Uchwała nr 603/25/RDND01/2021-2024 Rady Dyscypliny Naukowej Architektura i Urbanistyka z dnia 15.03.2023 w sprawie powołania komisji

habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk inżynieryjno-technicznych w dyscyplinie architektura i urbanistyka wszczętym na wniosek Pana dr inż. arch. Bogusława Wowrzeczki.

11. Zawiadomienie nr 2/03/D01/2023 o wyznaczeniu na Recenzenta i Członka Komisji Habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego z dnia 16.03.2023r.

12. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w szczególności art. 219.

Przebieg kariery zawodowej dr inż. arch. Bogusława Wowrzeczki

Kandydat obronił pracę doktorską pt. *„Wpływ czynników klimatycznych na kształtowanie architektury hal przemysłowych”* obronił na Politechnice Wrocławskiej w dniu 19 września 1986 roku (dyplom nr 3219 doktora nauk technicznych nadany 19 września 1986 roku).

Działalność o charakterze naukowo-dydaktycznym Kandydata

1977 – 1981 asystent na etacie naukowo-badawczym w Instytucie Architektury i Urbanistyki (I-1, WA PWr), w Zakładzie Architektury Budowli Przemysłowych kierowanym przez prof. S. Sołowija,

1979 – 1980 stypendysta Cairo University, Egipt,

1981 - 1986 starszy asystent na etacie naukowo-badawczym w Instytucie Architektury i Urbanistyki na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej (I-1, WA PWr), w Zakładzie Architektury Budowli Przemysłowych,

1987 -1990 wykładowca w Department of Urban Planning, Faculty of Engineering, Garyounis University Benghazi , Libya,

1986–2014 adiunkt na etacie naukowo-badawczym w Instytucie Architektury i Urbanistyki (I-1, WA PWr), w Zakładzie Architektury Budowli Przemysłowych,

2014 -2020 adiunkt w Katedrze Architektury Mieszkaniowej, Przemysłowej, Wnętrz, Ruralistyki , Krajobrazu, Sztuk Wizualnych i Systemów Konstrukcyjnych (K-6), WA PWr, a od 2019 w Katedrze Architektury i Sztuk Wizualnych,

2020 - 2022 adiunkt zatrudnienie w Katedrze Architektury i Sztuk Wizualnych,

Od 2022 dr inż. arch. Bogusław Wórzeczka jest zatrudniony w Katedrze Projektowania Architektoniczno-Konstrukcyjnego K-5 kierowanej przez dr hab. E. Cisek, prof. PWr.,

Kandydat posiada znaczący dorobek dydaktyczny zwieńczony promotorstwem przeszło 200 projektów dyplomowych.

Działalność zawodowa o charakterze twórczym:

Realizacje projektów konkursowych:

- Zakład Termicznego Przetwarzania Odpadów w Krakowie (realizacja 2015 rok, współautorzy: Jakub Baczyński, Michał Teller, Filip Łapiński),
- Zintegrowane Centrum Studenckie Politechniki Wrocławskiej C-13 we Wrocławiu (realizacja 2007 rok, współautorzy Mariusz Maury, Artur Płaza, Piotr Krynicki, Arkadiusz Chamielec),

Kandydat jest autorem/współautorem wielu zrealizowanych obiektów przemysłowych i użyteczności publicznej.

Dorobek zawodowo-twórczy obejmuje przeszło 30 wybranych realizacji projektów głównie z zakresu architektury użyteczności publicznej, architektury przemysłowej i konserwacji obiektów zabytkowych oraz około 30 znaczących konkursów architektonicznych.

Ocena dorobku naukowego

I. Ocena głównego osiągnięcia naukowego wskazanego przez kandydata.

Kandydat wskazuje najważniejsze osiągnięcie naukowe, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) stanowiące znaczny wkład w rozwój nauk technicznych, przedstawia cykl powiązanych tematycznie publikacji, pt.: „**MIASTO W OKRESIE TRANSFORMACJI – W KIERUNKU MIASTA EKOLOGICZNEGO (WYBRANE ZAGADNIENIA)**” w skład którego wchodzi:

- 11 rozdziałów w książkach i monografiach,
- 9 artykułów (9 punktowanych),
- 1 referat konferencyjny (konferencja międzynarodowa).

Wśród publikacji jest 13 prac samodzielnych.

Kandydat podzielił tematykę prac na trzy grupy:

- **Rewitalizacja miasta** poprzez adaptacyjne przekształcenia struktur przemysłowych - recykling terenów i substancji budowlanej (publikacje oznaczone : **A1 - A13**)
- **Samowystarczalność miasta** w zakresie produkcji żywności (publikacje oznaczone: **B1 - B4**)
- **Odpady w mieście – skalowania, przetwarzania i składowania** (publikacja oznaczone: **C1 - C4**)

Grupa A,

przedstawia bogaty wachlarz różnorodnych przypadków związanych z przekształceniami struktur przemysłowych zarówno w kraju jak i zagranicą. Część prac oparte zostały o prace dyplomowe studentów wykonane pod kierunkiem Kandydata. Autor dowodzi, że przekształcenia terenów przemysłowych są i zapewne będą interesującym tematem twórczości architektonicznej. Nowe funkcje wprowadzane w obszar terenów przemysłowych wynikają z aktualnych potrzeb społeczności lokalnych i posiadają różnorodny charakter użytkowy, między innymi: poprawy warunków środowiska naturalnego, stwarzania nowych miejsc pracy, rozwijania kultury i sztuki, ochrony wartości społecznych i dziedzictwa kulturowego, kształtowania nowych pasaży i galerii handlowo-usługowych, mieszkalnictwa, sportu i rekreacji, zespołów wielofunkcyjnych i wiele innych w skali miasta czy regionu.

Ciekawe relacje i spostrzeżenia autor zawarł w pracy opisującej przekształcenia adaptacyjne elektrowni. Kandydat określił kryteria przebudów tych

obiektów zwracając uwagę, że mogą one mieć charakter komercyjny, ekologiczny, konserwatorski czy też kompilacyjny – hybrydowy. W kontekście określonych typów przekształceń powiązanych z konkretnymi obiektami, interesującym jest zestawienie rodzajów interwencji. Autor pisze „każda zrealizowana rewitalizacja ożywia obszar stanowiący wcześniej martwe, zdegradowane środowisko położone wewnątrz miast. Przekształcenia elektrowni miejskich stanowią modelowy przykład szerokiej możliwości transformacji obiektów poprzemysłowych, które ze względu na swoją skalę – stają się ikonami miast manifestujących swoją nową formą transformację z miast przemysłowych w miasta postindustrialne.

Zasady zrównoważonego rozwoju w procesie przekształceń terenów przemysłowych Autor omówił na przykładzie miasta Wrocławia, które jak pisze Autor „wymaga stworzenia kompleksowej strategii działań, prawnych, organizacyjnych i ekonomicznych opartych na wzorcach państw europejskich”

Interesującą funkcją w przestrzeni przekształcanych obiektów przemysłowych jawi się kościół. Autor w pełni uzasadnia możliwość wprowadzania funkcji kultu religijnego do przekształcania obiektów przemysłowych, wskazując jednocześnie na innowacyjne przykłady rozwiązań energooszczędnych.

Szczególną uwagę Kandydat poświęcił powstającym na terenach obiektów poprzemysłowych obiektów muzealnych i promujących sztukę. Umiejętne wykorzystanie obiektów przemysłowych stwarza szansę powstawania oryginalnych, niepowtarzalnych wnętrz o nowym, kulturotwórczym przeznaczeniu.

Grupa B,

dotyczy zagadnień samowystarczalności żywnościowej miasta. Kandydat wskazuje na możliwość wprowadzania farm miejskich na terenach poprzemysłowych. Materiałem badawczym są wybrane projekty koncepcyjne miast zagranicznych oraz prace studenckie obejmujące wybrane obszary miasta Wrocławia wykonane pod kierunkiem Kandydata. W następnym artykule (Agropolis część I i II) Autor ponownie analizuje koncepcyjne rozwiązania farm miejskich w wielkich miastach.

Zaskoczeniem, a może niespodzianką dla recenzenta jest włączona do tej grupy artykułów praca zatytułowana „Wieś kolektywna – sen o utopii”, w której Autor przedstawia wybrane formy przestrzenne wsi kolektywnej na tle doktryn religijnych i społecznych, stanowiących ideową podstawę ich kształtowania oraz nowe paradygmaty będące przesłanką dla organizacji przestrzennej współczesnej wsi kolektywnej. Tematyka ta nie jest spójna z zadeklarowaną w grupie B problematyką samowystarczalności miasta.

Grupa C

Problem odpadów powstających w miastach z punktu widzenia prowadzenia zrównoważonej gospodarki materiałowej jest ogromnym wyzwaniem społeczności ludzkiej. Autor podejmuje próbę poszukiwania wzorca architektury obiektów utylizacji odpadów. Szeroko opisuje historię powstania spalarni, podaje światowe przykłady ich realizacji. Ostatecznie przywołuje własny projekt konkursowy, którego jest laureatem.

Ważnym wątkiem kształtowania tego typu obiektów jest ich wizerunek w krajobrazie miasta. Poszukiwanie rozwiązań mających na celu wpisanie tego typu obiektów w formy przypominające krajobraz naturalny wydaje się być kierunkiem właściwym i preferowanym przez Kandydata.

Zakład spalania śmieci w Krakowie współautorstwa Kandydata jest tematem osobnego artykułu.

W ostatniej pracy zamieszczonej w tej grupie Autor skupia swoją uwagę na zależnościach matematycznych zachodzących pomiędzy ilością odpadów komunalnych (ogółem i na mieszkańca) a liczbą ludności, powierzchnią miasta, zagęszczeniem i zamożnością mieszkańców miast. Recenzent z trudem dopatruje się w tym artykule związków z architekturą, choć w architekturze przemysłowej zapewne mają one znaczenie.

Ogólna ocena merytoryczna głównego osiągnięcia naukowego wskazanego przez Kandydata

Spójność tematyczna

Wskazane przez Kandydata grupy tematyczne A, B, C wykazują wzajemne powiązania, choć niektóre z zamieszczonych prac recenzent uważa że nie powinny znaleźć się w przedstawionym zestawieniu („Wieś kolektywna – sen o utopii” problematyka kształtowania wsi,

„Zakład spalania śmieci w Krakowie” – praca w istocie jest opisem projektu zrealizowanego przy współautorstwie Kandydata, a sam projekt Autor wykazuje w osobnym zestawieniu. Co więcej temat tego zakładu powtarza się w innych pracach Autora, „City of Waste—Importance of Scale” – praca choć z punktu widzenia technicznego jest istotna, jednak nie wnosi ważkich treści do problematyki kształtowania architektury).

Oryginalność podejmowanej problematyki

Grupa A

Z punktu widzenia recenzenta najbardziej wartościową częścią prac jest Grupa A. Autor przedstawia szereg interesujących rozwiązań przekształceń zabudowy przemysłowej, które mogą stać inspiracją dla dalszych poszukiwań. W tej grupie recenzent dopatruje się szeregu uogólnień, które dla teorii i praktyki kształtowania architektury posiadają określone znaczenie.

Grupa B

W artykule „Wrocław postindustrialny – farmy miejskie w dawnych fabrykach” Kandydat pisze:

„Farmy miejskie są przyszłościową alternatywą dla współczesnych koncepcji rewitalizacji terenów przemysłowych i nie tylko. Jedynym istotnym ograniczeniem, które może decydować o adaptacji na funkcje farmy jest rachunek ekonomiczny. Skala realizacji farm w miastach będzie zależać od kosztów ich budowy i eksploatacji. Szybki postęp technologii produkcji bionicznej oraz wykorzystania biomasy i wody szarej w procesie recyklingu pozwoli na zmniejszenie kosztów produkcji oraz większą autonomię energetyczną i surowcową. Szereg pozytywnych skutków wprowadzania produkcji rolnej do struktur urbanistycznych daje nadzieję na zrównoważenie środowiska zurbanizowanego i skuteczne rozwiązanie problemów żywnościowych w przyszłości”

Czy rzeczywiście wprowadzanie produkcji rolnej do miast zrównoważy środowisko zurbanizowane i skutecznie rozwiąże problemy żywnościowe w przyszłości?

Lektura prac zamieszczonych w grupie B nasuwa pytania, na które recenzent nie znalazł odpowiedzi:

- Jaką rolę ma pełnić osadnictwo wiejskie skoro produkcję rolną i hodowlę zwierząt przejąć miałyby miasto?
- Miasto nie powinno być realizowane na gruntach rolnych wynika to z podstaw ochrony środowiska naturalnego. Skąd wziąć tak znaczne ilości ziemi uprawnej skoro w mieście jej nie ma? Wiązałoby się to z koniecznością jej transportu z terenów pozamiejskich nadających się pod uprawę, tym

samym dewastacji tych terenów. Trzeba przy tym pamiętać, że humus powstaje drogą naturalnych przemian zachodzących w przyrodzie w przeciągu 50 lat.

- Tereny zielone w mieście wcale nie są pretendowane do upraw zdrowej żywności. Wynika to ze względu na znaczną ilość pierwiastków ciężkich w powietrzu emitowanych przez silniki spalinowe w pojazdach kołowych, a wchłanianych przez znajdujące się w pobliżu uprawy. Powyższe sprawia, że uprawy miejskie powinny być hermetyzowane w szklarniach – to kolejne kubatury, zabierające przestrzeń, które trzeba wybudować, a uprawy nawadniać w sposób sztuczny.
- Pielęgnacja zieleni w mieście nie jest prosta. Koszone trawy i opadające liście, ze względu na zawartość pierwiastków ciężkich, nie nadają się do kompostowania, a następnie wprowadzenia do obiegu materii w ekosystemach żywych.
- Miasto produkujące żywność staje się konkurencją dla uprawiania rolnictwa i hodowli na wsi. Import zbóż i innych produktów rolnych z Ukrainy skutecznie zaburzył rynek wewnętrzny Państwa Polskiego. Zapewne przykład ten jest dla Ukrainy będącej w stanie wojny bolesny, ale można dopatrywać się w nim pewnych analogii.

Powyższe uwagi prowadzą do refleksji – może przedstawione przez Kandydata przykłady będą przyszłością rozwoju terenów wiejskich, co byłoby naturalnym kierunkiem ich przemian jakościowych tych obszarów.

Grupa C

Z punktu widzenia recenzenta wątek krajobrazowego i oraz hybrydowego (w powiązaniu z dodatkowymi potrzebami mieszkańców miasta) traktowania obiektów spalarni wydaje się być najbardziej przydatny dla kształtowania architektury.

Ocena zakresu wykorzystanych źródeł bibliograficznych

Wykorzystano bogaty, interdyscyplinarny wachlarz literaturowy wydawnictw zwartych, artykułów, a także aktów prawnych i witryn internetowych. Zakres tematyczny literatury jest wystarczający.

Stosowana terminologia

Autor posługuje się w pełni akceptowalną terminologią, stosuje proste zrozumiałe słownictwo.

Ocena wartości merytorycznej głównego osiągnięcia naukowego wskazanego przez Kandydata

Autoreferat Kandydata zawiera schemat zakresu tematyki artykułów pod wspólnym tytułem Miasto w okresie transformacji budowa miasta ekologicznego (wybrane zagadnienia). Autor opierając się o treści źródłowe przedstawione w pracy Steffena Lehmana (The Principles of Green Urbanism. Transforming the City for Sustainability; Earthscan, London, 2010) przytoczył szereg zasad koniecznych do stosowania, których wprowadzanie ma prowadzić do osiągnięcia celu miasta ekologicznego:

1. Zachowanie dziedzictwa kulturowego, tożsamości i poczucia miejsca przez rewitalizację i adaptacyjne wykorzystanie istniejącej zabudowy; zasada pełnego recyklingu i odzysku zasobów i energii;
2. Samowystarczalność w zakresie produkcji żywności i krótkich łańcuchów dostaw;
3. Stosowanie energii odnawialnej w celu zerowej emisji CO²;
4. Ochrona krajobrazu miasta, zapewnienie miejskiej różnorodności biologicznej;
5. Wprowadzanie zrównoważonego transportu i miast kompaktowych w celu zmniejszenia odległości;
6. Oparcie się o lokalne materiały o niskim śladzie węglowym;
7. Optymalizacja gęstości zaludnienia w drodze akupunktury istniejącej zabudowy;
8. Projektowanie zielonych budynków i dzielnic z wykorzystaniem pasywnych zasad projektowania.

Według Kandydata

- w grupie A znajdują się artykuły podejmujące tematykę 1,4,5,7. Recenzent stwierdza, że realizacja tej tematyki jest połowiczna (brak rozwinięcia problematyki zasad określonej w punkcie 5 i 7)
- w grupie B znajdują się artykuły dotyczące samowystarczalności rolnictwa miejskiego, zasady 3,6,8. Opiniujący stwierdza, że śladowo odzwierciedlono tematykę 6¹ i 8².

¹ Wykorzystanie bambusa w Afryce (Agropolis cz. II s.91)

² O pasywnych zasadach projektowania zielonych budynków i dzielnic Autor jedynie raz wspomniał (Agropolis cz.

- w grupie C znajdują się artykuły dotyczące zasad 1,4,6. Podobnie jak powyżej brak jest odzwierciedlenia tematyki 6.

Zatem Autor nie wyczerpał w pełni deklarowany w autoreferacie zakres tematyki mający się znaleźć w grupach A, B, C.

Opracowany przez Autora schemat trzech relatywnych zagadnień tworzących cykl tematyczny: miasto w okresie transformacji na miasto ekologiczne (patrz strona 12 autoreferatu), jak się domyślam będący w zamyśle Kandydata syntezą poszukiwań badawczych stwarza pole do dyskusji.

Upadłe zakłady przemysłowe wraz z „odłogującymi” obszarami są jednym z wielu problemów przestrzennych i społeczno-kulturowych miast. Kryzys urbanizacji światowej to temat bardzo obszerny związany ze zjawiskami:

- żywiłowej suburbanizacji,
- degradacji zabudowy istniejącej,
- chaosu przestrzennego,
- komercjalizacji przestrzeni publicznych,
- nierównomiernego rozwoju miasta,
- degradacji i zanikania tkanki urbanistycznej o wysokich walorach kulturowych, skutkiem presji koncernów i developerów pozyskujących tereny pod działalność wysoce komercyjną,
- degradacji infrastruktury technicznej,
- kongestii układów komunikacyjnych,
- kryzysów gospodarczych,
- *urban decay* (wysoki poziom ubóstwa mieszkańców, wzrost ich etniczno-rasowej i społeczno-ekonomicznej segregacji oraz wysoki poziom przestępczości),
- *urban blight*, który w sferze demograficznej i społeczno-ekonomicznej znaczony jest wysokim poziomem wyludnienia, ubóstwa, biedy, przestępczości oraz społecznoekonomicznego wykluczenia mieszkańców,
- *hyper vacancy areas* (miasta tzw. „Pasa Rdzy” w USA, pozbawione m.in. podstawowych placówek handlowo-usługowych, (w tym szkół) oraz opieki medycznej,
- powstawania i rozwoju „czarnych gett”, w przestrzeni amerykańskich miast,

- zamieszek na tle rasowym, politycznym czy też ekonomicznym,
- zanieczyszczenia powietrza i związanego z nim smogu
- hałasu,
- wysokiej radiacji urządzeń przemysłowych i przesyłowych, nadawczo-odbiorczych, sieci telekomunikacyjnych, itp.
- niejednokrotnie wysokiej stopy bezrobocia,
- i wielu innych...

Droga do osiągnięcia celu miasta ekologicznego jest wciąż jeszcze bardzo odległa.

Pozostaje pytanie jaki jest oryginalny i znaczący wkład Autora do nauki w przekazie treściowym zamieszczonym we wskazanych artykułach stanowiących znaczny wkład w rozwój nauk technicznych.

Wydaje się, że odpowiedzią może być znaczna wartość poznawcza zebranych przykładów, mogących stanowić inspirację indywidualnych poszukiwań wprowadzania oryginalnych rozwiązań rewitalizacyjnych w przestrzeni przekształcanych obiektów poprzemysłowych oraz dokonywania prób kształtowania elementów środowiska naturalnego do przestrzeni miast. Recenzent podziela zdanie Autora dotyczące możliwości zastosowania przeprowadzonych badań;

w zakresie rozwijania teorii architektury i urbanistyki

- nowe modele i procedury przydatne w procesie planowania i zarządzania miastem:
  - model generowania odpadów komunalnych wyznaczający wskaźniki urbanistyczne mające wpływ na wielkość tych odpadów, ich uwzględnienie daje możliwość planowania i ograniczania ilości odpadów oraz ich recykulacji w metabolizmie miast,
  - typologia przekształceń obiektów poprzemysłowych wzbogacająca teorię adaptacyjnego przekształcania obiektów w procesach rewitalizacji mogąca być wykorzystana przy klasyfikacji możliwych przekształceń obiektów poprzemysłowych,
  - typologia postindustrialnych form krajobrazowych dająca możliwość nowego kształtowania krajobrazu miasta ekologicznego,
  - zaproponowane formy agroubanistyki - farm miejskich i farm wertykalnych mogą stanowić podstawę do planowania działalności rolniczej w miastach i zwiększania autonomii w zakresie wyżywienia mieszkańców.

w działalności projektowej

- na podstawie opisanych własnych lub współautorskich prac projektowych.

w działalności edukacyjnej

- na podstawie prowadzonych przez Kandydata zajęć oraz dyplomów na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej.

Pomimo wskazanych przez recenzenta uwag recenzent pozytywnie opiniuje wskazane przez Kandydata najważniejsze osiągnięcie naukowe, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) stanowiące znaczny wkład w rozwój nauk technicznych, w formie przedstawionego przez Kandydata cyklu powiązanych tematycznie publikacji, pt.: „**MIASTO W OKRESIE TRANSFORMACJI – W KIERUNKU MIASTA EKOLOGICZNEGO (WYBRANE ZAGADNIENIA)**”

II. Ocena pozostałego dorobku naukowego Kandydata

Wg danych podanych przez Kandydata jej wizerunek związany z dorobkiem naukowych

L.p	Dorobek 1987-2021	Wskaźnik
1.	Całkowita liczba punktów	283,997 pkt
2.	Indeks Hirsha	4
3.	Cytowania Google Scholar	38
4.	Web of Science	2
5.	Impact Factor	7,213
6.	Index Scopus	2
7.	Liczba prac z afiliacją PWR	83
8.	Liczba publikacji	53
9.	Rozdziały w monografiach	7
10.	Rozdziały w książkach	10
11.	Artykuły i referaty	31
12.	Inne publikacje (leksykony, konkursy)	5
13.	Raporty niepublikowane z badań statutowych	34
14.	Raporty z badań własnych	15
Suma publikacji i badań statutowych		103

Ocena dorobku dydaktycznego, organizacyjnego oraz działań popularyzujących naukę

Dorobek dydaktyczny

Kandydat w 1978 roku ukończył studium podyplomowe Pedagogiki Szkoły Wyższej. Przed uzyskaniem stopnia doktora w latach 1977–1986 prowadził zajęcia dydaktyczne na Wydziale Architektury z następujących przedmiotów:

- projektowanie architektoniczne zakładów przemysłowych,
- projektowanie architektoniczne obiektów użyteczności publicznej,
- podstawy budownictwa (ćwiczenia projektowe),
- projektowanie architektoniczne obiektów komunikacyjnych (seminarium)

Był także opiekunem praktyk rysunkowych dla studentów Wydziału Architektury oraz opiekunem praktyk projektowych – przed dyplomowych.

Po uzyskaniu stopnia doktora w 1986 r. prowadził na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej zajęcia seminaryjne, projektowe i wykłady na kierunku Architektura i Urbanistyka, na specjalnościach

Architektura, a od 2003r. również Ochrona Zabytków (w 2016 r. przemianowanej na Architekturę i Ochronę Zabytków).

W latach 1986–2005 prowadził przedmioty kursowe obejmujące głównie problematykę projektowania zakładów przemysłowych i miejsc pracy, a także obiektów użyteczności publicznej na studiach jednolitych. Ponadto prowadził zajęcia z zakresu architektury obiektów komunikacyjnych oraz budownictwa ogólnego. Od 1997 roku do chwili obecnej prowadzi wybieralny kurs projektowania, dotyczący rewitalizacja obiektów poprzemysłowych .

Po wprowadzeniu systemu studiów dwustopniowych (rok 2005) prowadził na I i II stopniu studiów ,na kierunku Architektura i Urbanistyka, a następnie kierunku Architektura (od 2012 roku) oraz na studiach doktoranckich następujące przedmioty kursowe:

I stopień:

- Projektowanie architektoniczne miejsc pracy: uniwersalne zakłady przemysłowe – kurs wybieralny, ćwiczenia projektowe, wykład, semestr 6,
- Projektowanie architektoniczne miejsc pracy: zintegrowane miejsca pracy i zamieszkania – kurs wybieralny, ćwiczenia projektowe, wykład, semestr 6 ,
- Projekt dyplomowy (semestr 7).

II stopień :

- Projektowanie architektoniczne miejsc pracy: fabryka przyszłości – ćwiczenia projektowe, wykład, semestr 1.

Dorobek organizacyjny

W latach 1999-2005 oraz w latach 2008-2016 Kandydat pełnił funkcję Prodziekana ds. Dydaktyki. Był zaangażowany we wdrażaniu nowych programów studiów w związku z wdrażaniem nowopowstałych specjalności na II stopniu studiów. W okresie od 2005 do 2008 r. pełnił funkcję z-cy dyr. Instytutu Architektury i Urbanistyki WA PWR, a w okresie od 2014 do 2020 funkcję z-cy kierownika Katedry Architektury i Sztuk Wizualnych. Ponadto był zaangażowany w pracach Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej, pełnił także funkcję przewodniczącego Komisji Programowej oraz Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Był też pełnomocnikiem Dziekana ds. kierunku Architektura i Urbanistyka opiekunem specjalności Architektura i Urbanistyka. W latach 2006-2008 pełnił funkcję Koordynatora ds. procesu bolońskiego i ECTS na Wydziale Architektury.

Działalność w stowarzyszeniach

Kandydat pełni obowiązki w związku z przynależnością do SARP (Członek Zarządu SARP/O Wrocław) oraz Izby Architektów (członek Rady Dolnośląskiej Izby Architektów).

Działalność popularyzująca naukę

W latach 1991-2019 Kandydat czynnie uczestniczył w wielu w wielu konferencjach krajowych i międzynarodowych Był też uczestnikiem publicznych prezentacji Miasto Movie we Wrocławiu, w Muzeum Architektury, w SARP oddział Wrocław, dla studentów WA, przedstawiając dokonania projektowe i realizacje obiektów, które uzyskały znaczące nagrody architektoniczne.

Doświadczenia międzynarodowe

- 1979/1980 stypendysta w Cairo University badania dotyczące tematu pracy doktorskiej, która poruszała problematykę wpływu klimatu na architekturę.
- 1987 - 1990 delegowany przez Politechnikę Wrocławską do Libii gdzie pracował jako adiunkt w Urban Planning Department - Faculty of Engineering w Garyounis University w Benghazi.

Podsumowanie

Recenzent pozytywnie ocenia wartość pozostałego dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego Kandydata.

Wniosek końcowy

Zgodnie z art. 219 ust. 1 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, stopień doktora habilitowanego może być nadany osobie, która: (1) posiada stopień doktora; (2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej 1 monografię naukową lub 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych lub recenzowanych materiałach naukowych z konferencji naukowej; (3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Biorąc pod uwagę uwagi zawarte w ocenie głównego osiągnięcia naukowego dr inż. arch. Bogusława Wowrzeczki oraz jego pozostałego dorobku po nadaniu stopnia doktora, recenzent przychyliła się do wniosku Kandydata o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie inżynierjno-technicznej w dyscyplinie architektura i urbanistyka.

Bogusław Sulewski